تمرین سری چهارم مدلسازی فصل ۴ و ۵

مهلت تحویل: پنجشنبه ۰۰/۰۲/۳۰ ، ساعت ۲۴

*به ازای یک، دو و سه روز تاخیر به ترتیب مقدار ۲۵، ۵۰ و ۷۵ درصد از کل نمره تمرین کسر میشود.

سوال یک

میخواهیم بیماری مشترک بین انسان و پشه را در منطقهای بررسی کنیم. ویژگیهای بیماری به صورت زیر است:

۱. اگر پشهای بیمار شود، بهبود نخواهد یافت.

۲. در اثر نیش پشه، با احتمال $p_{MH} < 1$ بیماری از پشه ناقل به انسان سالم منتقل میشود و با احتمال $p_{HM} < 1$ بیماری از انسان ناقل به یشه منتفل میشود.

۳. نرخ نیش زدن پشه وابسته به زمان است و به صورت تابعی مانند $b(t) = b_0 + b1\cos(\phi + \omega t)$ تعریف می شود.

۴. بیماری تلفات ندارد.

پارامترهای زیر را برای مسئله در نظر بگیرید

 $N_M = 10N_H, b_1 = 2, b_0 = 4, p_{MH} = 0.6, p_{HM} = 0.3$

عمر میانگین یک انسان را هفتاد سال و عمر متوسط پشه را ۷ روز در نظر بگیرید. همچنین در دو گونه جمعیت را ثابت در نظر بگیرید. مدت زمان نیاز برای بهبودی یک انسان به صورت میانگین ۴۵ روز است.

الف) تخمینی برای ϕ و ϕ ارائه دهید و دلایل خود را برای این انتخاب بیان کنید.

ب) شمای کیفی انتقال بیماری را رسم کنید و معادلات دینامیک را بنویسید.

پ) فرض کنید در ابتدا دینامیک هیچ انسان بیماری وجود ندارد و یک هزارم جمعیت پشهها بیماراند. با توجه به بخشهای قبل، شبیهسازی برای این دینامیک انجام دهید و نمودار گروههای مختلف جمعیت را برای هر دوگونه رسم کنید. تفسیر مختصری برای نمودارها ارائه دهید. ت) سرنوشت نهایی دینامیک را در شبیهسازی بخش پ بررسی کنید.

ث) فرض کنید احتمال انتقال بیماری از پشه به انسان وابسته به زمان است. به نظر شما چگونه این فرض را می توان به معادلات اضافه کرد؟ ج) امتیازی – شبیه سازی مدل ارائه شده در بخش ث را انجام دهید و تفسیری متخصر از نتایج خود ارائه دهید. آیا در مورد سرنوشت دینامیک می توان نظری داد؟

سوال دو

الف) دو ویروس را در نظر بگیرید که یکی از نوع وحشی و دیگری از نوع مقاوم است. با فرض این که هریک از مدل SIR پیروی میکنند، نسبت به هم دارای ایمنی متقابلاند و همچین نرخ درمان برابر T است، شمای کیفی انتقال بیماری را رسم کنید و معادلات مرتبط با آن را بنویسید.

ب) پارامتر η را به صورت $\frac{\beta_w}{T+\gamma} \frac{\gamma}{\beta_r}$ تعریف می کنیم. نمودار (∞) infected و (∞) (∞) نیم. نمودار (∞) بارامتر (∞) بارامتر